

SOCIALINĖS – PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

3.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

3.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

3.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įvertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo, kai mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

4.2. asmeninio tobulėjimo, kai skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

4.3. socialinio teisingumo, kai mokiniai skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojančioms, neįgalioms, vienišioms ir pagyvenusioms asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

4.4. dalyvavimo, kai mokiniai skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytusi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems, galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotylinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Pagal BUP socialinei-pilietinei veiklai per mokslo metus skiriama: 5, 7, 9 klasėms – po 20 valandų (pamokų), 6, 8, 10 klasėms – mokytojų tarybos posėdžio nutarimu – 20 valandų (pamokų) trukmės mokinio pasirinkta ar mokyklos rekomenduojama veikla.

6. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingi mokyklos vadovo įsakymu paskirti 5–10 klasių vadovai (kuratoriai).

7. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška i: mokinys priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, planuoja savo veiklas, padedamas kuratoriaus, pasirengia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, jei reikalinga, keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis, įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus.

8. Kuratoriai mokslo metų pradžioje mokinius supažindina su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo grafiku ir atsiskaitymo tvarka.

9. Kuratoriai individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą, su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuotų individualius ugdomojus pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas.

10. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

10.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

10.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su kuratoriumi bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

10.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

10.4. dalyvauti ugdomojuose pokalbiuose su kuratoriumi ir pildyti savo sudarytą planą;

10.5. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

11. Mokyklos vadovas:

11.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingus 5–10 klasių vadovus (kuratorius);

11.2. sudaro sąlygas kuratoriums organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomojus pokalbius, prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

12. Kuratoriaus, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

12.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

12.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo, pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą, padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

12.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis, jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

12.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

12.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu, aptarti jo planą ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas mokslo metų pabaigoje fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

V. MOKYKLOS SIŪLOMOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Eil. Nr.	Veiklos kryptis	Galimos veiklos
1.	Pilietinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Pilietinių iniciatyvų organizavimas. • Dalyvavimas pilietinėse akcijose. • Veikla mokyklos mokinių savivaldoje. • Veikla miesto jaunimo organizacijose. • Mokyklos atstovavimas visuomeninėje veikloje. • Savanoriška veikla nevyriausybinėse organizacijose. • Dalyvavimas prevenciniuose, socialiniuose, karjeros renginiuose.
2.	Socialinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Labdaros akcijų organizavimas ir dalyvavimas jose. • Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose. • Savanoriška veikla ikimokyklinio ugdymo įstaigose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir t.t. • Pagalba draugui, turinčiam mokymosi, psichologinių ar kitokių sunkumų.
3.	Kultūrinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Organizavimas ir dalyvavimas mokyklos renginiuose. • Kūrybinė veikla mokyklos erdvėse, miesto renginiuose, parodų rengimas. • Dalyvavimas miesto ir šalies kūrybiniuose konkursuose, olimpiadose ir t.t.
4.	Sportinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas ir dalyvavimas juose. • Kita sportinė veikla.
5.	Ekologinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Gėlių ir želdinių priežiūra. • Mokyklos teritorijos tvarkymas. • Dalyvavimas ekologiniuose projektuose, konkursuose bei akcijose.
6.	Darbinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Kabinetų ir kitų patalpų tvarkymas. • Inventoriaus smulkus remontas. • Dekoracijų ruošimas, renginių apipavidalinimas. • Mokyklos teritorijos priežiūra.

7.	Kita veikla	<ul style="list-style-type: none">• Pagalba mokytojams, klasės vadovui.• Darbas bibliotekoje.• Budėjimas renginių metu.
----	-------------	---
